

Новини ліцензування та реєстрації фінансових установ у липні 2020 року

06 серпня 2020 року

З метою здійснення відкритого та прозорого регулювання й нагляду за фінансовими установами, надання доступу до інформації зацікавлених осіб та підвищення фінансової грамотності населення Національний банк запроваджує систематичне висвітлення діяльності щодо ліцензування та реєстрації фінансових установ.

У цьому документі щомісяця висвітлюватимуться рішення щодо реєстрації та ліцензування учасників ринків фінансових послуг, у тому числі стосовно видачі чи відкликання ліцензій, погодження істотної участі тощо, а також публікуватиметься огляд прийнятих та запланованих змін до законодавства України з питань

Ринок у цифрах

Станом на 31 липня 2020 року в Україні діє 75 банків та 2089 учасників ринку небанківських фінансових послуг, із них: 196 ризикових (non-life) страховиків, 19 лайфових (страхування життя) страховиків, 304 ломбарди, 327 кредитних спілок, 146 лізингових компаній, які не є фінансовими установами, 1034 фінансових компаній (які мають ліцензії на кредитування, лізинг, факторинг, надання гарантій, переказ коштів та обмін валют), 63 страхових брокерів.

Платіжний ринок складає 35 платіжних систем, створених резидентами та 13 міжнародних платіжних систем, створених нерезидентами.

Прийняті рішення щодо ліцензування банків

У липні 2020 року Національним банком прийняті рішення щодо:

- погодження прямого набуття істотної участі Олександром Ярославським в АТ "БАНК КРЕДИТ ДНІПРО" в розмірі 100%;
- погодження набуття істотної участі ПРАТ "ІВЕКС КАПІТАЛ" в АТ "А-БАНК" у зв'язку з отриманням в управління частки Григорія Суркіса в розмірі 32,2%;
- надання попередньої згоди на капіталізацію АТ "УНІВЕРСАЛ БАНК" та АТ "КОМІНВЕСТБАНК" за спрощеною процедурою.

Водночас було застосовано заходи впливу до таких установ:

- накладено штраф на АТ "БАНК РУССКИЙ СТАНДАРТ" за порушення набуття істотної участі в АТ "БАНК ФОРВАРД", вжито захід впливу у формі застереження за несвоєчасне надання інформації про структуру власності;
- накладено штраф на АТ "ПРОКРЕДИТ БАНК" у зв'язку з наданням до Національного банку недостовірної інформації щодо структури власності банку.

Прийняті рішення щодо ліцензування небанківських фінансових установ

Протягом липня Національний банк вже в ролі регулятора ринку небанківських фінансових послуг розглянув 473 запити ліцензійних та реєстраційних процедур, які надійшли безпосередньо до Національного банку, та 460 запитів, які були прийняті від Нацкомфінпослуг.

Варто зазначити, що Національний банк і раніше здійснював [ліцензування небанківських установ](#), зокрема небанківських фінансових установ та операторів поштового зв'язку (надання ліцензій на переказ коштів та торгівлю валютними цінностями в готівковій формі), а також юридичних осіб (надання банкам послуг із інкасації).

Протягом липня Національним банком було прийнято низку рішень щодо ліцензування та реєстрації установ на ринку небанківських фінансових послуг:

Видано ліцензії:

- ТОВ "ФК "ЕВО" (ліцензія на переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунків).

Включено до Державного реєстру фінансових установ (ДРФУ):

- ПТ "ЛОМБАРД РЕКОРД", ТОВ "ІТ ФІНАНСУВАННЯ" І КОМПАНІЯ"

Анульовано всі ліцензії (за ініціативою заявника):

- ТОВ "ФАКТОРИНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ";
- ПТ "ЛОМБАРД-ДАНКО" за участю Даниленка Олександра Олексійовича, Даниленка Михайла Олексійовича;
- ТОВ "ФК "ЮГ КАПІТАЛ";
- ПТ "ЛОМБАРД "СТРИЛЕЦЬ" АДАРЮКОВ І КОМПАНІЯ";
- ТОВ "ІЛК "РЕНТА";
- ТОВ "ПРЕМ'ЄР-КАПІТАЛ";
- ТОВ "ЛК "АЛЬФА-СТАР";
- ТОВ "ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА УСТАНОВА";
- ТОВ "ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА ГРУПА "ЧАЙКА".

Анульовано ліцензію на надання гарантій та поручительств (за ініціативою заявника):

- ТОВ "ФК "АВРОРА-І";

- ТОВ "ФК "ЕНЕРДЖІ КЕПІТАЛ";
- ТОВ "ФК "ІНТЕРЛІЗИНГ";
- ТОВ "КЕЙС ФАКТОР";
- ТОВ "ФК "ОМЕГА ГРУП";
- ТОВ "ФК "ФІНВЕЙ";
- ТОВ "ФК "ФІНВОРК";
- ТОВ "ФК "ФІНДІАЛОГ";
- ТОВ "ФК "ФІНРОЯЛ";
- ТОВ "ФК "ФІНХЕЛПФАРМ".

Анульовано ліцензію на надання коштів у позику, в тому числі й на умовах фінансового кредиту (за ініціативою заявника):

- КС "ЛЬВІВ".

Виключено з ДРФУ (за ініціативою заявника):

- ТОВ "ФК "ФРАНК ПОІНТ";
- ТОВ "ФК "ДОВІРА ТА ГАРАНТІЯ";
- ТОВ "ФАКТОРИНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ";
- ПТ "ЛОМБАРД-ДАНКО" за участю Даниленка Олександра Олексійовича, Даниленка Михайла Олексійовича;
- ТОВ "ФК "ЮГ КАПІТАЛ";
- ПТ "ЛОМБАРД "СТРІЛЕЦЬ" АДАРЮКОВ І КОМПАНІЯ";
- КС "Львів".

Виключено з Реєстру лізингодавців (за ініціативою заявника):

- ТОВ "ІЛК "РЕНТА";
- ТОВ "ПРЕМ'ЄР-КАПІТАЛ".

Погоджено набуття істотної участі:

- АТ "МОНТАЛЕ", в інтересах та за рахунок якого діє ТОВ "КУА "ІНВЕСТИЦІЙНІ ПАРТНЕРИ", у ТОВ "КАПІТАЛРЕСУРС".

Зареєстровано правила добровільного страхування в новій редакції/зміни до них щодо:

- фінансових ризиків ПрАТ "УКРАЇНСЬКА АГРАРНО-СТРАХОВА КОМПАНІЯ";
- наземного транспорту (крім залізничного) ПрАТ "УКРАЇНСЬКА АГРАРНО-СТРАХОВА КОМПАНІЯ";
- страхування від нещасних випадків ПрАТ "УКРАЇНСЬКА АГРАРНО-СТРАХОВА КОМПАНІЯ";
- фінансових ризиків ТДВ "ЕКСПРЕС СТРАХУВАННЯ";
- виданих гарантій (порук) та прийнятих гарантій АТ "АСК "ІНГО";
- наземного транспорту (крім залізничного) ТДВ СК "КРЕДО";
- фінансових ризиків АТ "СК "ПОІНТ";
- страхування майна (іншого, ніж залізничний, наземний, повітряний, водний транспорт (морський внутрішній та інші види водного транспорту), вантаж та багаж (вантажобагаж), сільськогосподарська продукція) ПрАТ "УАСК АСКА";
- страхування сільськогосподарської продукції ПрАТ "УАСК АСКА".

Загальна кількість запитів на реєстраційні чи ліцензійні дії, отриманих від Нацкомфінпослуг, склала 460, а загальна кількість нових запитів безпосередньо до Національного банку – 473. Найбільша кількість запитів очікувано стосувалася фінансових компаній, ломбардів та лізингодавців, які не є фінансовими компаніями, адже цей сегмент ринків небанківських фінансових установ є найбільшим за кількістю компаній, та склала 751. Водночас кількість запитів від страховиків склала 154, від кредитних спілок – 28.

Перевірка даних у реєстрах

Після отримання реєстрів від Нацкомфінпослуг Національний банк виявив окремі випадки некоректних чи неактуальних даних, зазначених у реєстрах. Із метою підтримання в реєстрах коректної та актуальної інформації, на яку зможуть покладатися в роботі Національний банк, учасники ринків фінансових послуг, споживачі, кредитори та інвестори Національний банк звертається до учасників ринків небанківських фінансових послуг із проханням перевірити правильність інформації про себе в реєстрах, переліках та базах даних, які веде регулятор.

У разі виявлення некоректності даних варто здійснити такі кроки:

- Для фінансових установ:

подати до Національного банку пакет документів для внесення змін до ДРФУ або переоформлення свідоцтва фінансової установи (якщо зміни стосуються найменування та/або місцезнаходження).

Для внесення змін до ДРФУ вам необхідно сформулювати та подати реєстраційну картку через Комплексну інформаційну систему Національного банку (КІС) через власний електронний кабінет, а також подати Національному банку в паперовому

вигляді сформовану реєстраційну картку, [письмове повідомлення](#) та копії документів, які підтверджують зміни та/або доповнення.

Для переоформлення свідоцтва фінансової установи вам необхідно сформувані та подати реєстраційну картку через власний електронний кабінет КІС та подати Національному банку в паперовому вигляді сформовану реєстраційну картку разом із свідоцтвом, що підлягає переоформленню, а також оригінали та/або нотаріально засвідчені копії відповідних документів, що засвідчують зміну найменування чи місцезнаходження.

- Для юридичних осіб-лізингодавців:

подати Національному банку пакет документів для внесення змін до Реєстру лізингодавців або переоформлення довідки про взяття на облік юридичної особи (якщо зміни стосуються найменування і не пов'язані з реорганізацією та/або місцезнаходження).

Для внесення змін до Реєстру лізингодавців у вас є можливість вибрати більш зручний для вас варіант:

За допомогою КІС	Без використання КІС
<ol style="list-style-type: none"> 1. Сформувані та подати реєстраційну картку через власний електронний кабінет КІС. 2. Подати в паперовому вигляді сформовану реєстраційну картку разом із повідомленням про зміни та документами, що підтверджують ці зміни. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Подати в паперовому вигляді та у форматі xslx на електронному носії (флешка, диск) реєстраційну картку, повідомлення про зміни та документи, що підтверджують ці зміни

- Для переоформлення довідки про взяття на облік юридичної особи вам необхідно буде подати до Національного банку:
 2. [заяву про переоформлення довідки про взяття на облік юридичної особи](#), що має містити причини переоформлення;
 3. [реєстраційну картку юридичної особи з загальною інформацією про юридичну особу](#);
 4. копії змін до установчих документів юридичної особи про зміну місцезнаходження або найменування, засвідчені нотаріально або органом, який зареєстрував оригінал документа;
 5. друквану сторінку з вебсайта Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців з інформацією про заявника, завізовану його керівником, з унесеними змінами (за бажанням).

Ви можете подати до Національного банку в паперовому вигляді документи зручним для вас способом:

1. засобами поштового зв'язку на адресу: 01601, м. Київ, вул. Інститутська, 9;
2. особистої доставки за адресою: м. Київ, вул. Інститутська, 11-б (спеціальна скринька для приймання документів).

Національний банк не пізніше 15 робочих днів із дати надходження пакета документів прийме відповідне рішення.

Звертаємо увагу, що для можливості виправлення інформації про вас у реєстрах потрібно дотримуватися вищезазначеного порядку дій. У інших випадках Національний банк не матиме змоги оновити цю інформацію. Якщо інформація в реєстрах є актуальною, звертатися до нас не потрібно.

Оновлення нормативно-правових актів із питань реєстрації та ліцензування

У межах оновлення нормативно-правової бази Національний банк працює над розробленням проєктів Положення про порядок подання відомостей про структуру власності небанківських фінансових установ та Положення про ліцензування небанківських фінансових установ. Ці проєкти будуть презентовані для громадського обговорення, після цього будуть прийняті Правлінням Національного банку на заміну таких чинних нормативно-правових актів:

- Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), затверджених постановою Кабміну від 7 грудня 2016 року № 913;
- Положення про Державний реєстр фінансових установ, затвердженого розпорядженням Держфінпослуг від 28 серпня 2003 року № 41;
- Положення про надання окремих фінансових послуг юридичними особами – суб'єктами господарювання, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, затвердженого розпорядженням Держфінпослуг від 22 січня 2004 року № 21;
- Порядок погодження набуття або збільшення істотної участі у фінансовій установі, затверджений розпорядженням Нацкомфінпослуг від 4 грудня 2012 року № 2531.

Пошук учасників фінансового ринку

На вебсайті регулятора розміщено реєстри та бази даних, які забезпечують можливість відкритого пошуку та перевірки чинності реєстрації та ліцензій учасників ринку фінансових послуг, державне регулювання та нагляд за якими здійснює Національний банк:

- [Довідник банків](#);

- Державний реєстр фінансових установ, який ведеться через Комплексну інформаційну систему (КІС) НБУ;
- Реєстри та переліки юридичних осіб-лізингодавців, страхові компанії, кредитні спілки, фінансові компанії, ломбарди, актуаріїв, страхових і перестрахових брокерів, аварійних комісарів, бюро кредитних історій, тимчасових адміністраторів та небанківські фінансові групи;
- Ліцензії на здійснення валютних операцій, переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунків та надання банкам послуг з інкасації;
- Реєстр приміщень, у яких здійснюються валютні операції, що передбачають використання готівки в національній та/або іноземній валютах.

Нагадуємо також про онлайн-форму для звернень із питань ліцензування через вебсайт НБУ – "[Запитати про ліцензування](#)".